

Toezicht gewaardeerd

KNB en Bureau Financieel Toezicht (BFT) hebben beide als belang dat de resultaten van het notariaat optimaal zijn. De kwaliteitstoetsen zijn net zo belangrijk als het toezicht. Zij leiden tot inzicht in het gedrag van de notaris en mogelijke risico's. Het BFT zal scherpe keuzes in prioriteiten moeten gaan maken, om misstanden te voorkomen en repressief op te treden. Dat zei staatssecretaris Fred Teeven bij het congres 'Toezicht gewaardeerd' van het BFT op 18 juni in Amersfoort.

Net als Teeven drong professor Fred Hammerstein, de voorzitter van het BFT, aan op afspraken van het BFT met de KNB. Volgens hem mag het voortbestaan van het notariaat niet afhangen van vaste of minimumtarieven, maar gaat het om deskundigheid en ondernemerschap. 'De tijd dat de notaris een heel eigen ethisch bewustzijn had, hebben we achter ons gelaten.' Daarom moeten er volgens de BFT-voorzitter duidelijke regels worden gemaakt, een rol die de KNB op zich heeft genomen. Zal het toezicht van het BFT effectief zijn? Dat is niet zonder meer vanzelfsprekend, zo zei Hammerstein. Hij ziet vooral een dienstverlenende rol weggelegd voor het BFT, 'zonder afvink- en formulierengedoe'. Hammerstein hekelde vervolgens enkele onbegrijpelijke uitspraken van de tuchtrechter, zoals een uitspraak van het hof Amsterdam dat de Wwft [Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme – red.] niet onder het tuchtrecht zou vallen. Ten slotte noemde Hammerstein verschillende suggesties voor verbeteringen die het BFT heeft gedaan aan de staatssecretaris, zoals een oplossing voor zwevende protocollen.

EISEN GOEDE TOEZICHTHOUDER

Professor Boudewijn Waaijer ging in zijn inleiding in op het BFT als de goede toezicht- houder. Aan welke eisen moet die voldoen?

Goed toezicht moet onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend zijn. En tot slot: afschrikwekkend. Waaijer voorziet dat het BFT in het begin scepsis ten deel zal vallen van notarissen. Hij besprak enkele keuzes bij het indienen van klachten die het BFT de afgelopen jaren heeft gemaakt, waarbij hij zich afvroeg of die nu wel zo gelukkig waren. Zo heeft het BFT herhaaldelijk geprobeerd om zijn bevoegdheden op het gebied van het financieel en Wwft-toezicht op te rekken, om daarmee fouten buiten die terreinen aan de kaak te kunnen stellen. Waaijer besloot met een verzuchting van E.J. Daalder: 'Laten we proberen wat vaker normaal te doen.' Daar zal nog wel wat vallen en opstaan aan voorafgaan, maar toch meende Waaijer dat we zo de meeste kans hebben om te komen tot een bevordering van integriteit en kwaliteit van het notariaat.

GEEN DOUBLURES

KNB-bestuurslid Jef Oomen ging in op de uitnodiging een samenwerkingsconvenant te sluiten met het BFT. Volgens hem moet uit het convenant blijken welke rol partijen hebben: de KNB als mede-regelgever en het BFT als integraal toezichthouder op de naleving van de regels. Er moeten geen doublures gaan plaatsvinden, dat is onnodig belastend voor de notaris. Daarom is het bestuur bereid

'Goed toezicht moet onafhankelijk, transparant, professioneel, selectief, slagvaardig en samenwerkend zijn. En tot slot: afschrikwekkend.'

geanonimiseerde gegevens die een breed beeld van de stand van de kwaliteit van het notariaat weergeven, aan het BFT over te leggen. Het BFT moet op zijn beurt gegevens aan de KNB verstrekken. Tijdens de discussie kwam de verbazing naar voren waarom de Commissie van deskundigen in het notariaat ook in de huidige tijd nog positieve adviezen geeft. Oomen, die jaren lid is geweest van deze commissie, wees erop dat de commissie wel degelijk rekening houdt met de golven van de economie. Daarnaast sprak hij zijn *cri de coeur* uit dat de persoonstoets node was gemist. Bij de inwerkingtreding van Hammerstein deel 2 komt deze eindelijk in de wet.

NIEUWE GEDRAGSREGEL

Er waren verschillende workshops over het toezicht. In de workshop 'Wanprestatie bij de tuchtrechter op waarde geschat?' van professor Nora van Oostrom vertelde KNB-bestuurssecretaris Lineke Minkjan over het plan van de KNB voor een gedragsregel dat het meewerken aan wanprestatie van een partij niet zonder meer hoeft te leiden tot dienstweigering.

Meer informatie: KNB, Lineke Minkjan, telefoon 070 3307139 (pu@knb.nl)